

# Hur klarar Sverige att leva upp till konventionen om biologisk mångfald?

FAH 28 september 2010

Ulf Sandström

[ulf.sandstrom@sol.slu.se](mailto:ulf.sandstrom@sol.slu.se)

**Svaret är att vi klarar det**

**dåligt!**

# Det har sagts att

*”naturens värld är vårt laboratorium, vår lekplats och vårt tempel, samtidigt som den är vårt skafferi, medicinförråd och råvarulager. Om vi utarmar naturen så utarmar vi oss själva och våra barn”.*

**Tyvärr så är det just så vi gör  
– utarmar naturen**





2010 Internationella året för biologisk mångfald



**MKB**centrum



# Enligt Centrum för biologisk mångfald (CBM)

- EUs mål: att till 2010 år helt eliminera förlusten av biologisk mångfald
- *”Hur man än betraktar status och uppmätta trender för biologisk mångfald finns det inga tecken på att vi ens kommer i närheten av att nå målet”.*



# Tre hot mot den biologiska mångfalden

- Biotopförstörelse
- Överexploatering
- Införsel av främmande arter och genotyper

# Begreppet *biologisk mångfald* kommer från ...

“... the loss of two-thirds of all tropical forest by the turn of the century. Hundreds of thousands of species will perish, and this reduction of 10 to 20 percent of the earth’s biota will occur in about half a human life span (...). This reduction in biological diversity of the planet is the most basic issue of our time.”

(Lovejoy, 1980)



# Biologisk mångfald

*“Variationsrikedomen bland levande organismer i alla miljöer (inklusive landbaserade, marina och andra akvatiska ekosystem) samt de ekologiska komplex i vilka dessa organismer ingår; detta innefattar mångfald inom arter, mellan arter och av ekosystem”.*

Konventionen om biologisk mångfald (CBD), artikel 2

# Förutsättningar för biodiversitet

<u>Organisationsnivå</u>	<u>Komposition</u>	<u>Struktur</u>	<u>Process</u>
<u>Landskap</u>	X	X	X
<u>Ekosystem</u>	X	X	X
<u>Art</u>	X	X	X
<u>Genetisk</u>	X	X	X

# Varför bevara biologisk mångfald?

- Skäl kan t ex vara:
  - Etiska & moraliska
  - Ekologiska
  - Materiella & ekonomiska
  - Kulturella & sociala
  - Estetiska / hälsomässiga

# Sverige har ratificerat CBD

- Vi har därmed åtagit oss att
  - Vårda och bevara vår biologiska mångfald
  - Nyttja den på ett uthålligt sätt
  - Verka för en rättvis fördelning

# Enligt Naturvårdsverket

- ”I Sverige finns inga omständigheter som gör det omöjligt att uppfylla någon del av CBD, vilket kan vara fallet i andra länder”.

# Vad har vi gjort bra?

- T ex:
  - En nationell strategi för biologisk mångfald
  - Utvecklat miljömål
  - Stöd till planering av mer hållbara energislag
  - Fokus på havsmiljön
  - Betonar den ekonomiska betydelsen av biologisk mångfald

# Vad lyckas vi inte med i CBD?

- Några av CBDs artiklar är svåra att förverkliga, t ex
  - 8h: Främmande arter
  - 10: Hållbart nyttjande av biodiversitet
  - 11: Styrmedel & incitament
  - 14: Konsekvensbedömning och minimering av skadliga effekter
  - 15: Tillträde till genetiska resurser

# Varför lyckas vi inte?

- Konflikter med andra intressen
  - Ekonomiska
  - Bekvämlighet
  - Fritidsintressen
- Hur samhället är organiserat
- Viktig kunskap inte tillgänglig
  - T ex alltför utspridd kunskap hos olika myndigheter



# Vad kan vi göra?

- Långsiktiga beslut
  - Vad leder besluten till?
- Samverka mellan förvaltningarna
  - Ta vara på lokal kunskap
- Gå till dig själv - hur vill du ha det?